

Sporočilo za javnost

V Luxembourg, 16. novembra 2017

Programi za makroekonomsko prilagoditev Grčije: kljub slabostim je bilo izvedenih nekaj reform, pravijo revizorji EU

Programi za makroekonomsko prilagoditev Grčije, ki so bili sklenjeni po izbruhu finančne krize, so zagotovili kratkoročno finančno stabilnost in omogočili nekaj napredka glede reform, v svojem novem poročilu ugotavlja Evropsko računsko sodišče. Vendar si je Grčija na podlagi programov opomogla le deloma in od sredine leta 2017 ni uspešno obnovila zmožnosti države za financiranje lastnih potreb na trgih.

Vrednost prvega programa za makroekonomsko prilagoditev leta 2010 je znašala 110 milijard EUR, sledila sta mu še dva v vrednosti 172,6 milijarde EUR leta 2012 in 86 milijard EUR leta 2015. Cilj programov je bila vzpostavitev stabilnega ekonomskega položaja v Grčiji z zadovoljevanjem potreb gospodarstva po financiranju, v zameno pa naj bi bile izvedene obsežne strukturne reforme, s čimer bi se preprečilo širjenje krize na preostalo evrsko območje.

„Programi so spodbudili reforme in preprečili, da Grčija ne bi več mogla izpolnjevati svojih finančnih obveznosti, a sposobnost države, da bi se sama v celoti financirala na finančnih trgih, ostaja izziv,“ je dejal Baudilio Tomé Muguruza, član Evropskega računskega sodišča, pristojen za poročilo.

Revizorji so ugotovili, da Komisija ni imela nobenih predhodnih izkušenj z upravljanjem takšnega procesa in da pogoji programov niso bili niti zadostno prednostno razvrščeni glede na njihovo pomembnost niti vključeni v širšo strategijo za Grčijo. Tudi makroekonomske predpostavke v okviru programov so bile slabo utemeljene. Komuniciranje z drugimi institucijami je bilo uspešno, vendar neformalno. Spremljanje, kako Grčija pri izvajanju programov izpolnjuje pogoje, ki ga je opravljala Komisija, je bilo dobro.

Revizorji so mešane rezultate odkrili tudi pri zasnovi in izvajanju reform na štirih ključnih področjih: v davčnem sistemu, javni upravi, na trgu dela in v finančnem sektorju. Reformi davčnega sistema in javne uprave sta zagotovili fiskalne prihranke, izvajanje strukturnih komponent pa je bilo veliko manj uspešno. Finančni sektor je bil bistveno prestrukturiran, vendar

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila Evropskega računskega sodišča. Celo poročilo je dosegljivo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

ob visokih stroških.

V splošnem so revizorji ugotovili, da so bili specifični cilji programov doseženi le v omejenem obsegu. Dosežena je bila sicer bistvena konsolidacija, s katero se je osnovni proračunski saldo med letoma 2009 in 2015 izboljšal za 17 % BDP, vendar se je zaradi upada gospodarske aktivnosti v istem obdobju in stroškov financiranja predhodno nakopičenega dolga delež javnega dolga v BDP stalno povečeval. Zato država še vedno ni sposobna v celoti zadovoljiti svojih potreb po financiranju na trgih.

V okviru te revizije so revizorji v skladu s pooblastilom Evropskega računskega sodišča za revizijo operativne učinkovitosti Evropske centralne banke poskusili oceniti vlogo ECB v programih za Grčijo, vendar je ta ugovarjala pooblastilu Sodišča in ni predložila zadostnih dokazov. Revizorji tako niso mogli poročati o njeni vlogi.

Revizorji so Evropski komisiji izrekli več priporočil za izboljšanje zasnove in izvajanja programov za makroekonomsko prilagoditev, ki so bila v celoti sprejeta.

Pojasnila za urednike

Svetovna finančna kriza je sprožila upad gospodarske rasti in dolžniško krizo v Evropi. Države z makroekonomskimi neravnovesji in strukturnimi slabostmi so se spopadale z velikimi težavami. Grčija je po vstopu v evrsko območje doživela gospodarski razcvet, ki sta ga spodbudila preprost dostop do posojil in velikodušna fiskalna politika. Vendar je kriza razkrila pomanjkljivosti države in Grčija se od aprila leta 2010 ni mogla več uspešno financirati na finančnih trgih. Država je zaprosila za finančno pomoč države članice evrskega območja in MDS.

Od leta 2010 je Grčija sodelovala v treh programih za makroekonomsko prilagoditev, ki jih je zasnovala v sodelovanju z Evropsko komisijo, Evropsko centralno banko in Mednarodnim denarnim skladom. Tretji program je vključeval tudi evropski mehanizem za stabilnost. Za pridobitev pomoči je bilo potrebno izpolnjevanje pogojev politik, določenih v sporazumu med grškimi organi in posojilodajalci. Ta revizija je ena v sklopu revizij o ukrepih in reformah v odziv na finančno krizo, ki so bile opravljene v zadnjih letih. Pri njej je bilo ocenjeno, kako je Komisija upravljala prva dva programa in kako je zasnovala tretjega.

Posebno poročilo št. 17/2017 – Posredovanje Komisije v grški finančni krizi – je na voljo na spletni strani Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.